

29.09.17

Flukten fra rikssynserne

Nyheter er nyheter i det øyeblikket de skjer, og etter at det levende bildet kom inn i nyhetsformidlingen gjennom daglige tv-sendinger, har det papirproduserte ordet stått under press. Det er på en måte blitt «dagen-derpå-ytringer» uten særlig interesse. Og i disse dager presenteres tall fra Mediebedriftenes Landsforbund (MBL) som bekrefter at stadig flere flykter fra papiravisene til digitale medier. Nedgangen er på 11,3% det siste året.

I Aftenposten 27.09.17 kommenterer toppene i LO og NHO de økonomiske problemene i «Akersgata». Det blir mindre tid til gravende journalistikk, og «En demokratisk bærebjelke ruster». Gabrielsen og Lunds refleksjoner følges opp i avisens lederspalte dagen etter. Sjefsredaktør Hansen slår fast at mediemangfoldet trues av Google og Facebook. De stikker nå av med en stor del av annonseinntektene og legger ikke igjen vesentlig med skatte kroner i Norge.

Gabrielsen, Lund og Hansen stikker hodet i egen navle og ser i beste fall en liten del av sannheten, etter min mening. Faktabeskrivelsene er det lite å si på, men å påstå at demokratiet står i fare når rikssynserne og/eller graverne i avisene får færre lesere å ytre seg til, er å gå inn i framtiden med skylapper. Leserne er der, men bare ikke i avisene. Andre aktører har tatt markedsandeler, og da må en bare bli bedre om en skal kunne hevde seg. Kan ikke en av årsakene være at en ikke har maktet denne omstillingen til konkurranse?

Gabrielsen, Lund og Hansen stikker dermed hodet i egen navle og ser i beste fall en liten dott av sannheten.

Et levende demokrati er basert på at alle får uttale seg, ikke bare noen få kjendiser fra pressen, Storting og styringsverk, store partier samt landsomfattende organisasjoner. I stor grad er det dette som skjer, og avisene og makteliten har tydeligvis ikke forstått dette.

En gjennomgang av alle artiklene i Aftenpostens «Meninger» denne uka viser f. eks. at et trettitalls «eksperter», 5 politikere og 5 «andre» kom til orde med debattinnlegg. Professorer og ledere i ulike organisasjoner blir altså klart prioritert, hvilket vil si at en analyserende og kommenterende elite stenger hverdagsmennesket ute. Ytringsfriheten blir dermed en illusjon, og det bør derfor ikke være vanskelig å forstå at hverdagsborgeren flykter til andre arenaer for å ytre seg.

Helt naturlig, vil jeg heller si, fordi det ligger i vår natur å ville si vår mening; bli hørt. Ikke minst så vi det under valgkampen der Stanghelle, Jacobsen og Strand med noen få andre forståsegpåere tok over valgkampen og dirigerte partiene opp og ned på barometrene nærmest etter egne innfall og forgodtbefinnende. Verst gikk det ut over et fåtall sentrale politikere, men også vi som lå og stanget hodet i taket på gruppen «andre» fikk føle medias makt. Vi ble tiet ihjel og fikk kun automatiske avslag fra pressen når vi hadde formulert innlegg for allmennheten. Det er vanskelig å få øye på vernet om ytringsfrihetens hevede faner i redaksjonene under denne perioden. Det syntes viktigere at

rikssynserne fikk boltre seg i gjetninger med krigsoverskrifter enn at vi små skulle komme til orde med fornuft og gode løsninger.

Pressen skal være ytringsfrihetens verktøy mot maktelite, byråkratiske murer og urettferdig behandling. Eller som Gabrielsen/Lund sier det: «Nyhetsmediene har også en viktig rolle som debattarena, der standpunkter brytes mot hverandre i full åpenhet. *Når dette virker som det skal, er mediene en demokratisk bærebjelke.*» Når vi «hvermandsen» og små opplever at pressen svikter oss gang på gang og stenger oss ute, tyr vi til andre løsninger. Vi trekker over på andre arenaer der vi både kan bli sett og bli hørt, og det av mange flere enn vi kan håpe på gjennom avisspaltene.

Men så er det noe med dette å komme i avisen da. Kanskje til og med et lite bilde sånn i starten eller avslutningsvis. Vi føler at noen ser oss og synes det er verdt å gi andre del i det vi mener! Vi har del i ytringsfriheten. Det gjør godt og det styrker selvtilliten.

Det er derfor å stikke hodet i sanden når Aftenpostens redaktør skylder på Google og Facebook for sviktende oppslutning. Om han, og avisene generelt, skal få tillit og vekst igjen, tror jeg det er nødvendig at de tar meningene til flere enn elitesoldatene ved universitetene, departementene, de store partiene og organisasjonene på alvor. Lar de folkelige meningene få slippe til på langt bredere basis enn tilfellet er i dag.

I motsatt fall tror jeg avisene sitter på sin spinkle gren og sager seg selv inn i fordervelsen.

Ole Kristian Fiksdal
Leder Pensjonistpartiet Akershus
Tlf. 47910758 / leder@akershuspensjonistparti.no